

også kan anvendes til gældafdrag. Samtidig vil der være tale om en liberalisering for de pågældende selskaber, idet staten ikke længere har bestemmende indflydelse på deres drifts- og ledelsesstruktur.

Udlicitering.

Den sidste type af privatisering er såkaldt udlicitering, hvor finansieringen stadig er offentlig, mens private virksomheder i fri konkurrence tilbyder at løse opgaverne for det offentlige. Der er med andre ord tale om en privatisering af udbuds- eller produktionssiden.

En række af de opgaver, som i dag løses i kommunalt regi, vil umiddelbart kunne udbydes i fri licitation, f.eks. brandslukning, gaderenovation, kantinedrift, bespisningsordninger, miljøforanstaltninger, parkvæsen, reparation, vedligeholdelse, rengøring og rensningsanlæg. Inden for staten eksisterer de samme muligheder for at udlicitere opgaver til privat drift:

Vejdirektoratet, Statens indkøb, fængselsvæsenet, miljøopgaver, rengøring, besejling af småøer, Statens informationstjeneste, sundheds- og uddannelsesinstitutioner, trykkeriopgaver, affaldshåndtering, skovdrift, edb-opgaver etc. I Udliciteringsudvalgets rapport (Finansministeriet okt. 1991) er der opført i alt 260 mulige licitationsopgaver.

Formålet med at udlicitere de omtalte opgaver er at opnå en effektivitetsgevinst. Ifølge »Rapport om privatisering og markedsføring af offentlige aktiviteter« (Finansministeriet, 1990) vil der kunne opnås en gennemsnitlig driftsbesparelse på 20 pct. Dette er også i overensstemmelse med de hidtidige erfaringer.

Fordele ved privatisering.

Ud over at tjene som provenukilde til finansiering af skattelettelse og gældsnedbringelse er privatisering forbundet med en række meget væsentlige fordele, der i sig selv gør dem attraktive.

- * Privatiseringer øger den personlige frihed, både hvad angår forbrugsvalg og produktion, dels fordi forbruget er baseret på en selvvalgt efterspørgsel, dels fordi udbudet er mere differentieret i forhold til de standardiserede ydelser, det offentlige tilbyder.
- * Privatiseringer øger effektiviteten, hvilket er en betingelse for overlevelse i den internationale konkurrence. Privatiseringer vil således gøre dansk økonomi modstandsdygtig over for den konkurrencesituation, som åbningen af det europæiske marked vil medføre.
- * Privatiseringer øger spredningen af ejendomsretten, idet alle principielt kan etablere en virksomhed, som det offentlige tidligere havde monopol på at drive. Det svækker koncentrations-tendenserne og fremmer decentrale løsninger.
- * Privatisering er bedre end besparelser, fordi aktivitetsniveauet opretholdes. Besparelser rammer derimod ofte »kødet« i stedet for »fedtet«.

Opnåeligt provenu ved privatiseringer.

Det er meget svært at foretage en tilnærmelsesvis præcis vurdering af de forskellige privatiseringsforslags provenu, idet der ikke foreligger konkrete værdifastsættelser af de offentlige aktiviteter. Men Fremskridtspartiet har det grundsynspunkt, at de forslåede privatiseringer bør gennemføres på trods af den usikre værdifastsættelse.

Statens situation er i den forbindelse ikke forskellig fra en virksomheds beslutning om at sende et produkt på markedet; den ved ikke på forhånd, om produktet kan afsættes og til hvilken pris. Staten må derfor ligesom virksomheden udbyde sine opgaver til salg og derefter søge at opnå det størst mulige provenu. Under et offensivt frasalg af offentlige aktiviteter vil der sagtens kunne opnås et provenu på 25-30 mia. kr. over de første 2-3 år.

2.6. Finanspolitisk resultat af Z-planen.

De finanspolitiske konsekvenser af de samlede ændringsforslag kan opsummeres i følgende hovedtal. Se i øvrigt nærmere under de enkelte ændringsforslag og konti:

Samlede besparelser, brutto: ..... 80 mia. kr.